

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад

«Донбаський державний педагогічний університет»

Педагогічний факультет

Кафедра дошкільної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока О.Г. *Набока*

«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«СОЦІАЛЬНА РОБОТА У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Коношенко Н.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

_____

С.М. Курінна

Погоджено групою забезпечення спеціальності 232 Соціальне забезпечення

Керівник групи забезпечення

_____

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

30 серпня 2021 р.

протокол №1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 180	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2 - й	2 - й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 5 самостійної роботи студента – 7	30 год.	6 год.
	Практичні, семінарські	
	46 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	104 год.	168 год.
	Вид контролю: Екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота у сфері дозвілля»

є допомога студентам у вивченні теоретичних та практичних основ дозвілєвої діяльності, з урахуванням сучасної соціально-економічної ситуації; досвіду вітчизняної та світової соціально-педагогічної практики організації дозвілля населення.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з
навчальної дисципліни
«Соціальна робота у сфері дозвілля»**

Компетентності, які формуються, з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (за ЗК 3 ОП).</p> <p>Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (за ЗК 10 ОП).</p> <p>Здатність працювати в команді (за ЗК 12 ОП).</p> <p>Здатність консультувати з питань соціального</p>	<p>Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення (за ПРН 7 ОП).</p> <p>Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення (за ПРН 14 ОП).</p>	<p>Метод проблемного викладення матеріалу, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, самостійна робота, кейс-метод, метод</p>	<p>Усний фронтальний контроль, письмовий індивідуальний контроль, метод самоконтролю, перевірка самостійної роботи,</p>

<p>забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах (за ФК 3 ОП).</p> <p>Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги (за ФК 10 ОП).</p> <p>Здатність до планування та реалізації заходів організації дозвілля різних категорій населення (за ФК 22 ОП).</p>	<p>Використовування базові знання з історії, теорії та технологій соціального забезпечення у наданні соціальних послуг населенню (за ПРН 21 ОП).</p> <p>Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей (за ПРН 20 ОП).</p> <p>Організовувати соціальну роботу з різними категоріями населення (за ПРН 22 ОП).</p> <p>Здійснювати профілактичну та реабілітаційну роботу з різними категоріями населення (за ПРН 25 ОП).</p>	<p>проектів, створення ситуацій зацікавленості, проведення та аналіз і самоаналіз заходів, самостійна робота.</p>	<p>тестування, екзамен.</p>
---	--	---	-----------------------------

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	п				с.р.	л	п	
1	2	3	4		5	6	7	8		9
Тема 1. Дозвілля в системі професійної діяльності соціального працівника	20	4	8		8	18	2	2		12
Тема 2. Театралізовані заходи в історії соціальної роботи	14	2	4		8	14				14
Тема 3. Загальна драматургія культурно-дозвіллевих програм	22	6	8		8	14				14
Тема 4. Основи композиційної побудови сценарію	12	2	2		8	14				14
Тема 5. Сценарний план культурно-дозвіллевої програми	12	2	2		8	18	2	2		12
Тема 6. Художній образ та жанр сценарію	12	2	2		8	14				14
Тема 7. Монтаж драматургічного матеріалу	12	2	2		8	14				14
Тема 8. Попередня	12	2	2		8	14				14

інформація про культурно-дозвіллевий захід												
Тема 9. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку як форма організації дозвілля	20	4	8			8	14					14
Тема 10. Організація рекреаційних технологій в Україні та за кордоном	10	2				8	14					14
Тема 11. Сімейно-побутові традиції та організація культурного дозвілля	10	2				8	14					12
Тема 12. Ігрова діяльність як основа дозвілля	12		4			8	18	2	2			12
Тема 13. Технології творчості як вид дозвіллевої діяльності	12		4			8						14
Усього	180	30	46			104	180	6	6			168

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Дозвілля як науковий феномен	2	2
2	Класифікація дозвілля та дозвіллевих закладів.	2	
3	Історичні аспекти генезису театралізованих заходів	2	
4	Драматургія культурно-дозвіллевих програм	2	
5	Композиційна побудова сценарію культурно-дозвіллевих програм	2	
6	Художній монтаж сценарію культурно-дозвіллевої програми	2	
7	Найголовніші етапи роботи над сценарієм	2	2
8	Методика створення сценарного плану	2	
9	Дійові особи та конфлікт сценарію	2	
10	Художній образ та жанр сценарію	2	
11	Афіша та оголошення як попередня інформація про культурно-дозвіллевий захід	2	
12	Законодавчі основи діяльності літнього оздоровчого закладу	2	
13	Культурно-дозвіллева діяльність у літньому	2	2

	оздоровчому закладі		
14	Діяльність культурно-рекреаційних центрів в Україні та закордоном	2	
16	Особливості сімейно-побутових традицій у світі	2	
	Усього:	30	6

4.2. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Сутність та генеза організації дозвіллевої діяльності	2	
2	Типологія дозвілля та дозвіллевих закладів	2	2
3	Сценарна робота в системі професійної діяльності соціального працівника	2	
4	Артистизм та організаторські здібності соціального працівника як важливий компонент його професійної компетенції й культури.	2	
5	Історія розвитку театралізованих дійств	4	2
6	Композиційна побудова сценарію	4	
7	Особливості роботи над створенням сценарного плану	4	
8	Пошук художнього образу та вибір жанру сценарію	2	

9	Засоби, наскрізна дія та прив'язка для сценарію	2	
10	Графік монтажу та назва сценарного матеріалу	2	
11	Обсяг та хронометраж сценарію масового театралізованого заходу	2	
12	Робота над створенням попередньої інформації про культурно-дозвілєвий захід	2	2
13	Дитячі оздоровчі заклади як форма організації культурного відпочинку дітей Усього:	4	
14	Соціально-педагогічна робота в організаційний період зміни	2	
15	Соціально-педагогічна робота в основний та підсумковий періоди зміни	2	
16	Ігрова діяльність в системі дозвілля	4	
17	Технології творчості в дозвілєвій діяльності	4	
	Усього:	46	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Дозвілля в системі професійної діяльності соціального працівника	8	12
2	Театралізовані заходи в історії соціальної роботи	8	14
3	Загальна драматургія культурно-дозвілєвих програм	8	14

4	Основи композиційної побудови сценарію	8	14
5	Сценарний план культурно-дозвіллевої програми	8	12
6	Художній образ та жанр сценарію	8	14
7	Монтаж драматургічного матеріалу	8	14
8	Попередня інформація про культурно-дозвіллевий захід	8	14
9	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку як форма організації дозвілля	8	14
10	Організація рекреаційних технологій в Україні та за кордоном	8	14
11	Сімейно-побутові традиції та організація культурного дозвілля	8	12
12	Ігрова діяльність як основа дозвілля	8	12
13	Технології творчості як вид дозвіллевої діяльності	8	14
	Усього	104	168

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

3 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал,

основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

2 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 31 б. (денна форма навчання) та 91 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	

26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, - за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min

T 1	-	-	12	4	2	1
T 2	-	-	6	2	2	1
T 3	-	-	12	4	3	1
T 4	-	-	3	1	2	1
T 5	-	-	3	1	2	1
T 6	-	-	3	1	2	1
T 7	-	-	3	1	2	1
T 8	-	-	3	1	2	1
T 9	-	-	12	4	3	1
T 10	-	-	-	-	3	1
T 11	-	-	-	-	3	1
T 12	-	-	6	2	3	1
T 13	-	-	6	2	2	1
Разом	-	-	69	23	31	13

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	3	1	7	1

T 2	-	-	-	-	7	1
T 3	-	-	-	-	7	1
T 4	-	-	-	-	7	1
T 5	-	-	3	1	7	1
T 6	-	-	-	-	7	1
T 7	-	-	-	-	7	1
T 8	-	-	-	-	7	1
T 9	-	-	-	-	7	1
T 10	-	-	-	-	7	1
T 11	-	-	-	-	7	1
T 12	-	-	3	1	7	1
T 13	-	-	-	-	7	1
Разом	-	-	9	3	91	13

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для поточного та підсумкового контролю, екзамен, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Питання до екзамену

1. Сценарій культурно-дозвіллевих програм.

2. Розкрити поняття композиції, її сутність та зміст.
3. Закони композиції культурно-дозвіллевих програм.
4. Розкрийте послідовність головних етапів роботи над сценарієм.
5. Висвітлити особливості етапу збирання сценарного матеріалу.
6. Створення творчої заявки на сценарій.
7. Специфіка створення чернетки сценарію.
8. Висвітлити позиції схеми сценарного плану.
9. Тема та ідея сценарію.
10. Основні епізоди сценарію.
11. Основні вимоги до експозиції та зав'язки.
12. Основні вимоги до розвитку дії та кульмінації.
13. Основні вимоги до додаткових елементів композиції.
14. Перелік та характеристики дійових осіб сценарію.
15. Методика перелічування дійових осіб та вибору персонажів сценарію.
16. Ведучі та їх місце у сценарії масового театралізованого видовища.
17. Драматичний конфлікт сценарію.
18. Художній образ як складовий елемент творів літератури та мистецтва.
19. Методика пошуку та засоби реалізації сценарного ходу.
20. Розкрити функції сценарного ходу у драматургічній структурі.
21. Охарактеризувати жанрові різновиди сценаріїв.
22. Засоби театралізації сценаріїв масових видовищ.
23. Єдина (наскрізна) дія сценарію.
24. „Прив'язка” сценарію або його орієнтація на конкретну аудиторію.
25. Визначення поняття монтажу сценарного матеріалу та найпоширеніші варіанти монтажних з'єднань.
26. Графік монтажу сценарного матеріалу та методика його використання.
27. Розрахунок обсягу сценарію.
28. Афіша та її характерні особливості.
29. Запрошення та його характерні особливості.
30. Програмка та її характерні особливості.
31. Охарактеризувати методику проведення ігор із залом та навести три приклади.
32. Охарактеризувати методику проведення ігор на знайомство та навести два приклади.
33. Охарактеризувати методику проведення ігор на об'єднання та навести два приклади.
34. Охарактеризувати методику проведення ігор для створення певного налаштування та навести два приклади.

35. Охарактеризувати методику проведення ігор на виявлення лідера та навести два приклади.
36. Охарактеризувати методику проведення ігор на об'єднання та навести три приклади.
37. Охарактеризувати методику проведення рухливих ігор та навести два приклади.
38. Охарактеризувати методику проведення ігор у приміщенні та транспорті, навести два приклади.
39. Розкрити сутність поняття «дозвілля» та його функції.
40. Охарактеризувати форми та закономірності дозвілля.
41. Принципи організації дозвілля.
42. Театралізовані дієства стародавньої Греції та Риму.
43. Драматургія театралізованих дійств у слов'янських народів.
44. Загальна класифікація дозвілля.
45. Класифікація закладів дозвілля за рівнем залученості до дозвіллевої діяльності.
46. Класифікація закладів дозвілля за функціями.
47. Загальна класифікація закладів дозвілля.
48. Основні види закладів дитячого оздоровлення та відпочинку.
49. Загальні положення про оздоровлення та відпочинок.
50. Заїзд дітей у табір та основні моменти організаційного періоду.
51. Особливості режиму дня у дитячому закладі оздоровлення і відпочинку.
52. Організація роботи органів дитячого самоврядування.
53. Методика проведення загонового збору «Вогник».
54. Охарактеризувати загальнотаборові заходи основного періоду.
55. Організація виходу дітей за територію закладу.
56. Розкрити специфіку організації підсумкового періоду в таборі.
57. Організація і проведення «Вогників» розлучення.
58. Поняття та значення гри у житті людини.
59. Сутність та завдання гри та її функції.
60. Гурток як форма організації дозвілля дітей та молоді.

7. Рекомендована література

Основна:

1. Драматургія масових театралізованих заходів : навч. посібник / А. З. Житницький (авт.-уклад.); Харківська держ. академія культури. Х. :

- ХДАК, 2017. 128 с.
2. Естетичне виховання школярів : методичні рекомендації, розробки з предметів естетичного циклу, сценарії позакласних заходів. Харків Вид. група «Основа», 2018. 352 с.
 3. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності : навч. посіб. для вищ. навч. закладів культури і мистецтв. ДАКК культури і мистецтв. [2-ге вид.]. К. : ДАКК КІМ, 2018. 132 с.
 4. Пащенко В. І. Театр еллінів і римлян : літературознавче дослідження. К. : Веселка, 2018. 29 с.
 5. Режисура шкільних свят / упоряд. М.Голубенко, О. Шатохіна. К.: Шк. світ, 2017. 128 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).
 6. Сахновський-Панкєєв В. О. Драма і театр. К. : Мистецтво, 2017. 132 с.
 7. Софронова І І. Старовинний український театр / А. А. Софронова [пер. з російської Н. Федорак] ; Львівський національний ун-т ім. І. Франка. Кафедра театрознавства та акторсько майстерності факультету культури і мистецтв. Львів, 2019. 336 с.
 8. Соціальна робота у сфері дозвілля: : Курс лекцій / Укладач Коношенко С.В. Слов'янськ : Видавництво Б.І. Маторіна, 2021. 47 с.
 9. Хрестоматія з теорії драми : особливості драматичного мистецтва ХІХ – ХХ ст. / [упоряд. П.П. Нестеровський]. К. : Мистецтво, 2017. 224 с.

Допоміжна:

1. Барахтян М. Специфіка творчої професійної діяльності соціального педагога // Директор школи. Україна . 2018. № 10. С. 62-68.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу : етнографічний нарис / Олекса Воропай. К. : Оберіг, 2017. 592 с.
3. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ: навчальний посібник / Валерій Павлович Зайцев. [2-ге вид.]. К. : Дакор, 2019. 252 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України „Про соціальні послуги” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.

2. Закон України „Про соціальну роботу з дітьми та молоддю” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>.

3. Електронний каталог бібліотеки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» - Режим доступу : <http://ddpu.edu.ua:8081/au>

4. Електронні ресурси Національної бібліотеки України імені В. Вернадського – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>.

5. Карітас України : звітні матеріали соціологічного дослідження „Діти групи ризику: особливості соціальної поведінки” в рамках проекту „Допомога дітям вулиці” [Електронний ресурс]. / Режим доступу: http://caritas-ua.org/index.php?option=com_content&task=view&id=220&Itemid=23

6. Національний репозитарій академічних текстів – Режим доступу : <http://nrat.ukrintei.ua/>.

7. Типове положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>.

9. Посилання на дистанційний курс

Сторінка курсу в Moodle :

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1622>